

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.Ed. (II Semester) Examination
2016
Tuesday, 12th April
10.30 a.m. to 1.30 p.m.
PE02CMD204 : Teacher Education

Total Marks: 70

Instructions

- All questions are compulsory
- There are six questions in all.
- Numbers to the right indicate marks.

Q - 1. Attempt any 5 from the following questions.

(15)

1. Why do we need continuous teacher training for improving teachers' competence?
2. Illustrate the interrelationship between a teacher's domain of self-knowledge and pedagogic knowledge.
3. How do the teacher's belief systems influence her practice? Give illustrations.
4. As an administrator of a private school you want to increase the salary of your teachers according to their abilities. How would you evaluate their competencies and skills?
5. Suggest any three improvements in present day in-service education programmes.
6. "Creating knowledge for future is the motto of a secondary school. What type of in-house teacher education programmes should be organized in this school?"

Q - 2. Write an essay of about 300 words on any one.

(10)

1. Prepare a profile of a professional teacher focusing on
 A. Characteristics of a profession B. Competence of a Professional teacher
2. Discuss in detail the scope and importance of secondary level teacher education on the context of curriculum and classroom realities.

Q - 3. Attempt any 2 from the following questions.

(10)

- Code of conduct for a professional teacher
- Differences in the practice of a behaviourist and a constructivist teacher
- Skills and competencies of an effective teacher

Q - 4. Attempt any 5 from the following questions.

(15)

1. Explain roles and responsibilities of the teacher educator at the elementary level.
2. Discuss the role of NCERT in the National Curriculum Framework for teacher education.
3. Discuss role of NIEPA in Teacher Education.
4. What are present practices in training of teacher education?
5. Why should the school curriculum and the curriculum of teacher education have correlation?
6. What are the main suggestions of National Curriculum Framework for teacher educators?

Q - 5. Write an essay of about 300 words on any one.

(10)

1. Norms and standards suggested by the NCTE and NAAC for teacher educators at various levels
2. Programmes and schemes of the state and central governments in teacher education

Q - 6. Attempt any 2 from the following questions.

(10)

1. Discuss Right to Education Bill and its implications for teacher education
2. Mention any two main suggestions by NCTE for two year courses in Teacher Education. Explain.
3. What reforms are required in training of teacher educators?

ગુજરાતી તરજૂમો

પ્રશ્ન-૧ નીચેના પૈકી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખો.

(૧૫)

૧. શિક્ષકોની સજ્જતામાં સુધારણા માટે શિક્ષક તાલીમની સતત જરૂર શા માટે પડે છે?
૨. શિક્ષકના સ્વ-જ્ઞાન અને અધ્યાપનશાસ્ત્રીય જ્ઞાનનાં ક્ષેત્રો વચ્ચેના આંતરસંબંધોને સોદાહરણ સમજાવો.
૩. શિક્ષકની માન્યતા પ્રણાલી એના કાર્યને કઈ રીતે પ્રભાવિત કરે છે? દ્રષ્ટાંત આપો.
૪. એક ખાનગી શાળાના સંચાલક તરીકે તમે શિક્ષકોની ક્ષમતાના આધારે તેમના પગારમાં વધારો કરવા ઇચ્છી છો. તમે કઈ રીતે તમારા શિક્ષકોની સજ્જતા અને કૌશલ્યોનું મૂલ્યાંકન કરશો?
૫. આજના સેવાકાલીન શિક્ષક-પ્રશિક્ષણના કાર્યક્રમોમાં ત્રણ સુધારા સૂચવો.
૬. "ભવિષ્ય માટે જ્ઞાન સર્જન" એવો ધ્યેયમંત્ર એક માધ્યમિક શાળાનો છે. એ શાળામાં કયા પ્રકારના શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમો ગોઠવવા જોઈએ?

પ્રશ્ન-૨ વ્યાવસાયિક શિક્ષકનું શબ્દચિત્ર નીચેના મુદ્દાઓને લક્ષમાં રાખીને રજૂ કરો.

(૧૦)

- અ. વ્યવસાયની લાક્ષણિકતાઓ
- બ. વ્યાવસાયિક શિક્ષકનું સામર્થ્ય

અથવા

માધ્યમિક સ્તરના શિક્ષક-પ્રશિક્ષણના વ્યાપ અને અગત્યની સવિસ્તર ચર્ચા અભ્યાસક્રમ તેમજ વર્ગ-વાસ્તવિકતાના સંદર્ભમાં કરો.

પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(૧૦)

૧. વ્યાવસાયિક શિક્ષક માટેની આચાર સંહિતા
૨. વર્તનવાદી અને સંરચનાવાદી શિક્ષકની કાર્યપ્રણાલીમાં તફાવત
૩. અસરકારક શિક્ષકનાં કૌશલ્યો અને સજ્જતા

પ્રશ્ન-૪ નીચેના પૈકી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખો.

(૧૫)

૧. પ્રાથમિક સ્તરે શિક્ષણ પ્રશિક્ષણની ભૂમિકા અને જવાબદારી સમજાવો.
૨. શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ માટે અભ્યાસક્રમ સંરચના (NCF)માં NCERTની ભૂમિકા સમજાવો.
૩. શિક્ષણ પ્રશિક્ષણમાં NIEPAની ભૂમિકા ચર્ચો.
૪. શિક્ષણ પ્રશિક્ષણમાં હાલમાં ચાલી રહેલ તાલીમ પ્રયુક્તિઓ જણાવો.
૫. શિક્ષણ પ્રશિક્ષણના પાઠ્યક્રમ તેમજ શાળાના પાઠ્યક્રમ વચ્ચે શા માટે સુસંગતતા હોવી જોઈએ?
૬. અભ્યાસક્રમ સંરચના યોજના(NCF) અંતર્ગત શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ માટેના સૂચનો કયા છે?

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પૈકી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો.

(૧૦)

૧. NCTE અને NAAC દ્વારા સૂચવેલ શિક્ષણ પ્રશિક્ષણના વિભિન્ન સ્તરે માપદંડો અને ધોરણો
૨. શિક્ષણ પ્રશિક્ષણમાં રાજ્ય તેમજ કેન્દ્રીય સરકારની યોજના અને કાર્યક્રમ

પ્રશ્ન-૬ નીચેના પૈકી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોનો ઉત્તર લખો.

(૧૦)

૧. શિક્ષણ અધિકાર અધિનિયમ(RTE)ની ચર્ચા કરો. તેમજ શિક્ષણ પ્રશિક્ષણમાં તેની અસર જણાવો.
૨. NCTE દ્વારા અપાયેલ બે વર્ષના શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમો માટેના કોઈ બે મહત્વના સૂચનોની ચર્ચા કરો.
૩. શિક્ષણ પ્રશિક્ષણમાં કયા સુધારાની જરૂરિયાત વર્તાય છે?

X = X = X

(2)